

סיפורי צדיקים

גליון רח"צ
שנה ז' תשע"ח

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

מי הוא שרה של תורה
אמר רבי ישמעאל, בן שלוש עשרה שנה הייתי כשהלכתי אל סבי נחוניא בן הקנה, ושאלתי, מי הוא שרה של תורה, ומה שמו? אמר לי שמו יופיאל, עמדתי הוספתי צער על צער, הייתי בתענית, פרשתי עצמי מכל תענוג ארבעים יום תוספת על תענית, ואמרתי שם גדול בסוף ארבעים יום, עד שהורדתי אותו וירד בשלהבת אש ופניו כמראה הבזק. כשראיתי אותו, נבהלתי ונודעזעתי, כל איברי נתפרקו וירדתי לאחור. ואמר לי בן אדם, מה טובך והרעשת פמליא גדולה, והתחוקתי עצמי ואמרתי לו, גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שלא הורדתיך לכבודי אלא לעשות רצון קונך. אמר לי, בן אדם טיפה סרוחה רימה ותולעת, אף כי נפשך הואיל ויש לה חברת הגוף הנגוף, אם כן אם תרצה שאתגלה אליך, שב ארבעים יום בתענית, תטבול עשרים וארבע טבילות בכל יום, אל תטעום דבר מזוהם, ולא כל מיני קטניות וירק, ואל תסתכל באשה, ושב בבית אפל. עשה כן ולמד לו שם ולמד והיה עולה ויורד.

(ראשית חכמה שער התשובה פ"ה)

לע"נ הגה"ק
רבי יוסף חיים זונענפעלד זיע"א
ב"ר אברהם שלמה
נלב"ע י"ט אדר תרצ"ב
תנצב"ה

פרשת השבוע

ולא יחסר לו בשביל זה כלום, וביאור הענין הוא כך הנותן צדקה יש לו נגיעה ואינו רואה אלא מה שנותן עכשיו, ומה שיתנו לו חזרה אינו רואה מחמת הנגיעה, אך לך אין נגיעה, ולכן קח בכוח מפני שברור לך הדבר שיתנו לו בחזרה.

בבואם אל אהל מועד ירחצו מים
(ל' - ב')

מסופר על הרה"ק רבי אברהם מקאליסק זיע"א, שפעם נכנס אליו ר' פייבל סגי נהור והתחנן: אנא רבי, יורני דרך תשובה. אמר לו הצדיק, כתוב "בבואם אל אהל מועד ירחצו מים", ומדוע לא כתוב "ורחצו במים", אלא רמו לתשובה שאדם שב מתוך שלבו נמס כמים ועיניו מגירות דמע כמים, ובכל זאת "ירחצו מים" יש לרחוץ גם את המים, לשוב על התשובה שטרם היתה כנה ועמוקה ופנימית כפי שצריכה להיות, ולשוב מחדש באמת, ואימתי? "בבואם אל אהל מועד" לפני התפילה.

ונתנו איש כופר נפשו (ל' י"ב)
מסופר על הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זיע"א, ששמו יצא לתהילה גם בשל רוחב לבו ורוב מעשי צדקתו שנעשו בהתלהבות קודש. עוד בימי עלומיו בראשית ישיבתו בטשרנוביל, למד מדרכי חותנו זקנו הרה"ק רבי אהרן מטשרנוביל זיע"א, ואף הוא החל להתעניין בגורלם של עניי המקום. על אף שקידתו בתורה, נענה לכל עני ומר נפש בממון ובעצה, עמד לימין כל נצרך וחיזר על פתחי נדיבי העיר והחסידים שבאו להסתופף בצל רבי אהרן. וקיבץ כספים לטובת הנצרכים הגלויים והנסתרים. פעם סיפר רבינו להרה"ק רבי יעקב יוסף מסקווירא זיע"א, שפעם אמר לו הרה"ק רבי אהרן הבה ואלמדך כיצד לגבות צדקה, ואמר לו בזה הלשון: שתקח בכוח כמה שאתה יכול, ומדוע לפי שכתוב בתורה "ונתנו" (שמות יב) ומפרש שם בעל הטורים אם תקראנו למפרע יהיה ג"כ ונתנו, לומר לך כל מה שהאדם נותן לצדקה יחזור אליו

זמני השבת

זמני יציאת שבת
ירושלים: 6:15 ת"א: 6:11 ר"ת: 6:55

זמני כניסת שבת
פרשת כי תשא

זמני כניסת שבת
ירושלים: 5:02 ת"א: 5:17

ורפואתה.

בסעודה השלישית של שבת שוב חזר אותו מעשה, הרבי יושב בראש השולחן, סביבו החסידים ששים ושמחים לכבוד השבת ולכבוד היום, ומירות של שבת ופזמונים לפורים נשמעים עד לגמר הסעודה, מתפללים ערבית בניגון של יום טוב, והקהל התחיל להתפור, החסיד רבי שמעון היוזמן מחברון אשר שבת בשבת זו אצל הרבי, ניגש עתה אל הרבי כדי להיפרד ולחזור לחברון, רבי שמעון שפיקח היה הרגיש שדעתו של הרבי בדוחה עליו, ניצל את שעת הכושר וביקש מרבו שיברכהו בהצלחה לרכישת בית מגורים שעמד אז למכירה בחברון ומושל העיר הפריז במחירו, "חשקה נפשך בבית חדש השתדל לקיים מצות שילוח הקן" נענה לו הרבי בחדווה, "ואין לך סגולה בדוקה מזו". רבי אלעזר מענדל ממשיך לתפוס את ידו של רבי שמעון בתוך ידו ואומר: "רבי שמעון, רצוני שתדע כי בחברון אפשר להשיג דמעות של תיקון חצות", המסובים משתאים שוב על מה מקדיש רבם את כל דבריו בפורים זה על עניני תיקון חצות.

כשעתים לאחר זאת השבת שוב מתאספים החסידים אצל הרבי לסעודת "מלוה מלכה", כל הקהל כבר יושב אל השולחן ומצפה לכניסתו של הרבי, אך האדמו"ר מתאחר הפעם והוא נכנס רק כשעה אחרי הזמן שנקבע, הקהל כולו עומד על רגליו, דומיית כבוד שוררת בבית המדרש, ורק המיית הרוח המשתוללת בחוץ נשמעת, הצדיק ניגש לקערה שבפינה נוטל את ידיו, וכדרכו מתיישב הוא על מקומו ומברך "על נטילת ידיים" במשך שעה ארוכה, הוא מוציא מפיו את המלים "אשר קדשנו" בלהט ובדבקות, וכל מראהו משתנה באילו אינו בעלמא הדין, גדולי החסידים מספרים שבברכת "על נטילת ידיים" נוהג האדמו"ר לכוון בשם קדוש ונשגב ביותר הידוע רק ליחידי סגולה, ומשום כך הוא מאריך בברכה זו. מנהגו זה של הצדיק היה חוזר בכל סעודה וסעודה, אך הפעם קרו הדברים ביתר שאת, זיעה רב ניגרת מפני הקדושות של הרבי, הקהל יושב דומם וכמעט שנשמעת הלמות הלב, כמחצית השעה עוברת כך "הפעם דבקותו של הרבי היא מעל ומעבר" מתלחשים צעירי החסידים, מישהו היושב קרוב לאדמו"ר מעיר כי כבר שמע את הרבי מלחש את סיום הברכה, אך ברכת המוציא עדיין לא ברך, רחש עובר שוב בין היושבים, בנו רבי דודיל מלטף את יד אביו הקדושה כדי לעוררו מדבקותו הממושכת, אך עד מהרה נתברר לכל היושבים כי נשמת רבם קודש הקדשים כאחד משרפי מעלה עלתה השמימה.

הזעקה האיזומה שהשמיעו החסידים המיותמים נשמעה הרחק מבית מדרשו של הצדיק, ותוך שעה קלה היתה שם ירושלים כולה על צדיקיה ורבניה. רבי אלעזר מענדל הסתלק לבית עולמו. ואילו עיניו של המקובל רבי נסים עזרא עני כהו מראות, הצדקנית רבקה אמו של רבי נסים משתטחת יום יום על קברו של רבי אלעזר מענדל ומעתירה בדמעות, שהקב"ה יאיר את עיני בנה שלא עבר עליו לילה ללא עריכת תיקון חצות, וכל ימיו עוסק בתורה, "רק צדיק זה יכול לעזור לו", היא אומרת כשהיא מצביעה על הציון.

מה ענין תיקון חצות לסעודת פורים

היה זה בפורים המשולש שנת תרמ"ג, הרה"ק רבי אלעזר מנחם מענדל מלעלוב זיע"א, יושב בראש שולחן ערוך לכבוד היום מוקף חסידים ואנשי מעשה, עיניו סגורות וכולו לזהט, מחשבתו מרחפת בעולמות עליונים ושמחת פורים קורנת מדמותו. פתאום מופיע בבית המדרש הרב החסיד רבי יצחק אלפייה, הוא נדחק בין הקהל בזריזות ומגיש לרבי פתקא - קוויטעל, בהגישו את הפתקא מויל רבי יצחק דמעה וממלמל לעצמו "יהי רצון שתהא השעה הזאת שעת רחמים", הקוויטעל הונחה על השולחן ליד הרבי, אך לתימהון כולם אין הצדיק נוגע בפתקא כלל כדי לקרוא את הכתוב בה, כדרכו בקודש לקרוא את הפתקאות המוגשות לו בעת עריכת שולחן הטהור, על ידי אחיו הגדול הצדיק רבי יצחק דוד. האח מנסה לעורר את הרבי לקרוא את הפתקא, אך הרבי דבוק ברעיונותיו ואינו משית לבו לבל המתרחש, גם בנו של האדמו"ר רבי דודיל מתאמץ להקריב את הפתקא לאביו, אך אינו מצליח לעורר את תשומת לבו של הצדיק.

רבי אריה לייב גוטליב חושש לחלישת דעתו של רבי יצחק והוא ניגש ומרגיעו בדברים "בודאי כוונה טובה יש לו לרבי בסירובו לקרוא את הפתקא והכל לטובה", מדרכו של הרבי היה לספר סיפורי צדיקים בכל סעודה לפני ברכת המזון, וגם היום נהג כך והפעם ייחד את סיפוריו על גודל עריכת תיקון חצות בכל לילה. "מה ענין תיקון חצות לסעודת פורים?" תמהו המסובים, אך לא היה אחד מביניהם שהעז להציג שאלה מעין זו לרבי. יושב לו הרבי תפוס שרעפים ומספר ממעשי הצדיקים, הוא מדבר במתינות כמונה מעות, ומזכיר כל שם ושם של צדיק בסילודין, הוא עובר מענין לענין, ולבסוף חוזר על מה שסיפר לו הרה"ק רבי יחזקאל משינאווע זיע"א בנו של הרה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנו זיע"א, בימים שביקר בארץ ישראל והתארח בצל קורתו, כי הגאון הקדוש רבי יהודה אסאד זיע"א רבה של סרדהלי, היה נוהג לאטוף את הדמעות שנשרו מעיניו בשעת עריכת "חצות" לתוך ספל, וכל חולה שטעם טיפה אחת מספל זה נתרפא מיד. ומעשה באחד מתושבי סרדהלי שנפל מן הגג, ועמד בפני סכנת עיוורון על שתי עיניו מחמת המכה, רופאי העיניים אמרו לו נואש, ואז הובא לפני הרב שהטעימו מספל זה ונתרפא מיד. הרבי סיים את סיפוריו, איש ביתו החסיד רבי מאניש שיינברגר הגיש מים אחרונים, הרבי זימן על הכוס בירך ברכת המזון ונכנס לחדרו.

רבי יצחק דוד אחיו של האדמו"ר, היה נדהם ביותר מכל סדר השולחן שערך היום אחיו, הוא קם מן השולחן ניגש אל רבי יצחק אלפייה וברשותו פתח את הפתקא וקראה: "רבי נסים עזרא עני בן רבקה חולה בעיניו מאד וישנה סכנה לראיתו, אנא להתפלל לרפואתו בתושח"י". "הה הה" קרא רבי יצחק דוד בהתפעלות ליושבי השולחן: "הרי הרבי לא קרא את הפתקא כלל ובכל זאת ידע את הכתוב בה וסיפר אודות מחלת עיניים

משל ונמשל

מטרת העולם ותכליתו

משל למלך שקרא לג' בניו ואמר להם: "ראו נא בני, הן ודאי יודעים אתם כי עז רצוני למנותכם למשרות רמות בממלכתי. אולם ידוע תדעו כי חוק בל יעבור הוא, כי לא ימונה איש למשרה כלשהי אם אינו ראוי לה בזכות מעשיו הטובים. לכן, בני היקרים, צאו למדינת הים למשך תקופה והשתדלו לעשות מעשים שיכשירו אתכם לקבל משרה חשובה". נפרדו הבנים ממנעמי השלטון והפליגו בספינה במשך ימים ארוכים. ככלות המסע, ירדו השלושה אל היבשה, ומול עיניהם השתרע גן רחב ידיים, מלבב עין ומשובב נפש. בגן נתקלו האחים בשלושה אנשים אשר העניקו להם מעצתם. פתח הראשון ואמר: "הכנסו נא אל הגן בשמחה, אך זכרו כי לא לאורך ימים תשארו כאן. בבוא הזמן תצטרכו לחזור כלעומת שבאתם". פתח השני ואמר: "הכנסו, אכלו ושתו כאוות נפשכם, אך דעו כי לא תורשו להוציא מכאן מאומה". השלישי עמד והזהירם: "ברצונכם ליהנות מהגן? בחרו נא רק את הדברים הטובים, אל תתקברו אל הרעים". נכנסו השלושה אל הגן פנימה. עינם לא ידעה שובע מכל אשר ראו. עצים נאים, מעיינות מפכים, פירות עסיסיים, ציפורים שקולן ערב. חכמה אדירה של מתכנני הגן ניכרה מכל פינה. הראשון, עבר מעץ לעץ ומילא את כרסו בפירות שטעמם ערב. נהנה מכל רגע. השני אסף אבני חן שהתגוללו בפינות נסתרות בגן. עמל יומם וליל בצבירת שכיות החמדה, כשאינו נח לרגע. האח השלישי ביקש להתחקות אחר חכמתו המופלאה של מתכנן הגן, ולכן, לא הניח דבר בלא שיבחן ויבדוק את תכליתו. הוא ידע כי אם ברצונו לשמור על צלילות דעתו, עליו לאכול ולהשיב את נפשו. גם הרשה לעצמו להכניס לכיסו אבני חן בודדות שנשאו חן בעיניו החוקרות. כך חלפו ימים ארוכים, עד ליום שבו הגיעו שליחי המלך והודיעו כי הגיע הזמן לשוב אל הממלכה. יצא הראשון, ששקוע היה במנעמי הגן, אל העולם הרחב. לא יכול היה לסבול את הניתוק מאותם מטעמים, ונפח את נשמתו. ביקש השני לצאת עמוס בשקים מלאים באבני חן, אך השומרים מיהרו לנשלו מכל עמלו ואף הכוהו מכות נמרצות. הגיע השלישי ועיניו מאירות, נוטל עמו חכמה עצומה. בצאתו הראה לשומרים את מעט האבנים שחפן בכיסו, והללו הניחוהו לצאת עימן, בראותם כי לא ביקש לקחת עימו חבילות גדולות ממנעמי הגן. הגיעו השניים אל הארמון. את הראשון שפניו רוו וגופו כחש, לא הכירו השומרים וסרבו להכניסו. ואילו אחיו, שקנה חכמה, נכנס אל המלך, והלה קיבלו באהבה ובחיבה.

הנמשל: מי שעסק כל ימיו בהתבוננות ובמחשבה כדי להבין את מטרת העולם ותכליתו, ומכין את עצמו כראוי, וזכה לראות את פני השכינה.

(אחד המגידים)

באחד הימים בא הגאון החסיד רבי מעשיל גלבשטיין לבקר את ידידו רבי נסים עזרא, והנה הוא מוצא אותו במצב מדוכדך, מאורות עיניו כבויים לגמרי ובני ביתו דווים על מר גורלו. "למה לא ביקשתם מאיזה צדיק שיעתיר עבורי?" שואל רבי מעשיל את בני הבית, בנו הקטן של רבי נסים שומע את השאלה והוא ממחר לספר לרבי מעשיל שעוד בחיי הצדיק רבי אלעזר מענדל זצ"ל הלכו אליו לשם כך, ולתימהון כולם סירב הצדיק אפילו לקרוא את הפתקה, הוא ייחד אז את דיבוריו על גודל ערכו של תיקון חצות ועל הדמעות בשעה זו שבכוחה לרפאות חולים. הנער גם נזכר שהרבי אמר אז לרבי שמעון הויזמן מחברון כי בעירו יש בודאי להשיג דמעות אלה, "ולמה אתם מתמהמהים?" שואל רבי מעשיל, "הרי חבל על כל רגע הבה וניסע יחד לחברון לראות מה ניתן להשיג שם, ברור לי כי דבריו של רבי אלעזר מענדל אינם פשוטים וכי לא לריק נאמר".

הדברים יצאו מן הלב ונכנסו אל הלב, המשפחה שכרה מיד עגלה ורבי מעשיל ורבי נסים נסעו יחדיו לחברון, מיד בבואם לעיר עלו לבית ידידם רבה של חברון הגה"ק רבי אליהו מני זיע"א, אשר שש ושמח על אורחיו הדגולים, כשעתיים ישבו יחד וסחו בדברי תורה בנגלה ובנסתר, ואז התלחש רבי מעשיל עם מארחו קצרות ותיכף נפרד ממנו וחזר לירושלים. ואילו רבי נסים נשאר לעוד מספר ימים בחברון. בביתו של רבי אליהו שהה רבי נסים במשך שבועיים ולתימהון כולם חזר לאחר מכן לירושלים בעיניים בריאות ומאירות, רופאי העיניים בבית החולים "משגב לדרך" נדהמו כאשר בדקו את עיניו של רבי נסים, עד שהרופא הנכרי שנוכח שם נענה: "עתה אני מאמין כי יש אלקים בארץ". אך כאשר שאלו את רבי נסים על כך סירב לענות, עד כי עברו שש עשרה שנה או אז גילה את "סוד התרופה", היה זה כאשר רבי אליהו מני נתבקש לישיבה של מעלה והגוף הטהור הורד אלי קבר, באותה שעה הוציא רבי נסים מכיסו ספל חתום ושפך את תוכנו על רגבי העפר שכיסו זה עתה את גופו של הצדיק, הגה"ק רבי עקיבא יוסף שלזינגר זיע"א שעמד בסמוך לרבי נסים, העיר לו על כך "מנהגים חדשים אתה קובע? ואז סיפר לו רבי נסים כי ספל זה מלא מדמעותיו של רבי אליהו שזלגו מעיניו בשעה שערך תיקון חצות, "נתכבדתי פעם ע"י רבי אליהו במשקה זה בשעה שחליתי בעיני, ואך טעמתי ממנו נרפאתי ומאורות עיני חזרו כמקודם עד היום הזה". רבי שמעון הויזמן מתושבי חברון שהתעסק אז בהטמנת גופו הקדוש של רבי אליהו, שמע את הדברים נודעזע וקרא "אוי אוי, מורי ורבי, רבי אלעזר מענדל ראה את כל זאת".

צִין אדם לחברו

רציתי להחשיבו בעיני המחותן מסופר, פעם באמצע שיעורו של הרה"ק רבי איסר זלמן מלצר זיע"א ראש ישיבת "עץ חיים", התערב בחור אחד והקשה קושיא אחת, רבי איסר זלמן התעכב בדבר קושייתו, ואמר כי זה באמת קשה ולכן אמר שצריך להגיד יסוד אחר בסוגיא. אחר השיעור שאלו הגאון רבי מתתיהו דייזיס זצ"ל ואמר לו: הלא קושיא זו טעות היא מעיקרא. השיבו רבי איסר זלמן, ידעתי בני ידעתי שזה טעות מעיקרא, א"כ למה החשיב הקושיא? אמר לו, חשבתי מה יום מיומיים שהוא שואל, והלא מעודו לא שאל באמצע השיעור. אולם הבחנתי שבמשך השיעור הסתובב בישיבה אדם זר, ותליתי בזה כי בטח דברו בו נכבדות עבור בתו, ומפני זה בא לראותו, לכך רציתי להחשיבו בעיני המחותן.

צדיק יסוד עולם

מסופר על הרה"ק רבי שלומיקה מזווייהעל זיע"א, שהיה מתפלל בבתי הכנסת בבית ישראל ב"שטיבלאך". יום אחד ניגש לפני התיבה שליח ציבור ללא זקן, שהיה לו חיוב להתפלל. נטש הציבור את השטיבל והיו משתמטים אחד אחד החוצה, והשליח ציבור נשאר עומד ליד התיבה ללא מנין. יצא הצדיק לחוץ ודאג לאסוף מנין לשליח

צבור, וגם הוא התפלל עמו. לאחר התפילה ניגש לשליח ציבור ושאלו במה מוריד הוא את זקנו? כאשר שמע ממנו שהוא מגלח זקנו באופן המותר. רווחה דעתו של רבי שלומיקה.

לוותר בעיני שלום בית

מסופר על הרה"ק בעל ה"דברי יואל" מסאטמאר זיע"א, שפעם ערכו לכבודו שבת התוועדות בעיר וויליאמסבורג, העסקנים השקיעו בשבת זו דמים תרתי משמע, ואכן, נגידי ונדיבים רבים באו לשבות בצילו הקדוש והטהור של הרבי, ולהשתתף עמו בתפילות שבת קודש ועריכת השולחנות, ולפי התוכנית היה הרבי אמור לעשות קידוש בבית המדרש ולאכול יחד עם האורחים הרבים, אך לבסוף לא יצא הרבי לקידוש כי אם אל עריכת השולחן אחרי סעודת השבת. ונתברר שסיבת הדבר היה מכיוון שהרבנית ביקשה מעמו שיסעד סעודת השבת בחיק המשפחה. במוצאי שבת שאלו בכאב מקורבו הרה"ח רבי יוסל אשכנזי ז"ל, האם תדיר צריך לילך אחר החלטותיה של הרבנית? כאומר, הרי כל כך השקיעו כאן בשבת זו ולבסוף רבינו לא יצא לקהל לקידוש. ויען הרבי ויאמר, "יש לי בקבלה מאבותי, שבשלום בית, המוותר הוא המנצח באמת".

תילולא דצדקיא

שבת קודש ט"ו אדר

הרה"ק רבי אליעזר מנחם מענדל ב"ר משה מלעלוב (תרמ"ג)
הרה"ק רבי שמעון סופר אב"ד קראקא ב"ר משה (בעל החת"ס - תרמ"ג)
הרה"ק רבי פינחס מנחם ב"ר אברהם מרדכי ("פני מנחם" מגור - תשנ"ז)

יום ראשון י"ז אדר

הרה"ק רבי אברהם מפראביטש ב"ר שלום שכנא (אחיו של הרה"ק מרוזין - תקע"ז)

יום שני י"ח אדר

הרה"ק רבי חנוך העניך מאלכסנדר ב"ר פינחס (תר"ל)

יום שלישי י"ט אדר

הרה"ק רבי דוד ב"ר צבי אלימלך מדינוב (צמח דוד - תרל"ד)

הרה"ק רבי יעקב שמשון ב"ר חיים מקאסוב (תר"מ)

הרה"ק רבי אברהם מפאריסאב ב"ר יהושע אשר מפאריסאב (תרע"ב)

הרה"ק רבי מאיר יחיאל הלוי מאוסטרובצה ב"ר אברהם יצחק (תרפ"ח)

הרה"ק רבי יוסף חיים זונגענפלד ב"ר אברהם שלמה (תרצ"ב)

יום רביעי כ' אדר

רבי יואל ב"ר שמואל (הב"ח - ה"א ת')

הרה"ק רבי יהושע משה ב"ר חיים מאיר מוויזניץ (תשע"ב)

יום חמישי כ"א אדר

הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק ב"ר אליעזר ליפמן (תקמ"ז)

יום שישי כ"ב אדר

הרה"ק רבי יוסף בלאך אב"ד סטאנוב ב"ר אברהם (תלמיד המגיד ממעזריטש - יגנזי יוסף - תק"ג)

הרה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ - ראפפורט ב"ר לוי (תרפ"ט)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מח"ס "גם אני אדר" ו"מפרש יוסף הת"ש" על המעדים.

לעבור בפני המתפלל (ב')

א) גם סמיכה אסור בתוך ד' אמות של המתפלל, אך סמיכה במקצת, שאם ינטל החפץ שנסמך עליו, יוכל לעמוד, יש להקל במקום הדחק. (משנה ברורה ס"ק, ב"ס"ק א')

ב) אם היושב ישב כבר, ועמד זה בצידו להתפלל, אין צריך לקום, שהרי זה בא בגבולו. והוא שמתפלל בבית שלא יחדוהו לתפילה, אבל בבית הכנסת שיחדוהו לתפילה, צריך לקום, מפני שהוא מקום המיוחד לכל, ולא שייך לומר זה בא בגבולו. ואפילו בביתו, מידת חסידות הוא לקום, כדי להרים מכשול מחברו שעושה שלא כשורה, שעומד להתפלל בתוך ארבע אמות של היושב כבר בהיתר. (שו"ע, שם סעיף ג', ובשו"ע הרב שם סעיף ג')

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

נדבת הר"ר שלמה חיימוביץ הי"ו
לע"נ אביו
הר"ר מרדכי אריה ב"ר מאיר
נלב"ע י"ד אדר
תנצב"ה